

Tanulói beszámoló a
HAT-KP-1-2025-1-000909 azonosító számú Határtalanul! Kirándulás hetedikeseknek
pályázat megvalósításáról

A 2025/2026-os tanévben, május 6-7-8. között, a nyertes ***Határtalanul! Kirándulás hetedikeseknek*** pályázat jóvoltából Erdélybe kirándultunk mi, a Gyermelyi Általános Iskola 7. osztályos tanulói.

Az Erdély felfedezése című programunkat alapos felkészítő foglalkozások előzték meg, amelyek során felelevenítettük Magyarország és Erdély történelmi kapcsolatát, valamint közös történelmünk nagyjait (Hunyadiak, Bethlen család, Károlyi család), akik vállvetve küzdöttek a szabadság eszméjéért. Külön figyelmet szenteltünk a magyar irodalom és történelem kiemelkedő alakjainak, köztük Petőfi Sándornak és Szendrey Júliának, Ady Endrének. Az előkészítő órán a Barangoló digitális tartalomtárát is felhasználtuk, hogy megszerzett tudásunkat próbára tegyük: Az Erdélyi Fejedelemség várai, Transzilvanizmus, Trianon, Erdély nemzetiségei, Erdélyi konyha játékos feladatait próbáltuk ki.

Az utazás lehetőséget ad arra is, hogy megismerkedjünk az erdélyi gazdaság és kereskedelem jelentőségével: a sóbányászattal és a vasfeldolgozással. A három nap programja olyan helyszíneket érint, ahová a felsorolt irodalmi és történelmi személyek kötődtek. Ilyen kiemelt helyszín pl. Arad, Vajdahunyard, Gyulafehérvár, Kolozsvár, Nagyenyed, Zilah, Érmindszent, Nagykároly, Torockó, Torda. Ezek alapján a felkészülésünk során a kirándulás helyszíneiről és főbb látványosságairól kollázsokat készítettünk.

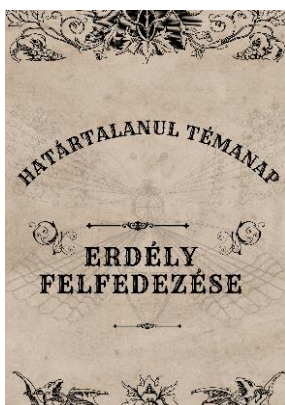

A kirándulásunkat követően értékelő órát tartottunk, ahol közösen idéztük fel a legszebb és legemlékezetesebb pillanatok. Ezen a foglalkozáson elkezdtük az előkészületeket a nemzeti összetartozás napjához kapcsolódó témanapunkhoz is: kitaláltuk a programokat, játékokat, és

felosztottuk a feladatokat. Az útközben vezetett útinaplónk segítségével pedig elkészítettük ezt az élménybeszámolót, amely őrzi az utazásunk három napjának legfontosabb eseményeit.

A pályázatot témánappal zártuk le, ahol a felső tagozatos diákoknak beszámoltunk az utazás élményeiről, majd forgószínpadszerűen, játékos feladatokkal vártuk őket. A játékok középpontjában azok a helyszínek álltak, amelyek igazán mély benyomást tettek ránk az utazásunk alatt, így Kolozsvár, Torda és Torockó. A hat állomáson keresztül a diákok „belecsöppenhettek” a kirándulásunkba. Az „Emlékek keresztmetszete” állomáson a beszámolóhoz tartozó kérdéssort kellett megválaszolniuk. A „Bércjárók próbáján” a tordai hasadék függőhídjait utánozva teljesítettek ügyességi feladatot. „A sóőr és a feledékeny vándor” állomáson a tordai sóbányában kellett megtalálniuk egy elveszett úti okmányt. „A szív szava” állomáson népdalokat tanultunk. „A nagy torockói rendrakás” során a múzeum kiállítási darabjait kellett felismerniük és a megfelelő helyükre visszatenniük; végül „A szó-kincsesláda” állomáson egy kvíz keretében mérték össze tudásukat az erdélyi tájszavak terén. Nagyon jól szórakoztunk, és reméljük, hogy ezzel a programmal a következő hetedikeseeknek is kedvet csináltunk a következő Határtalanul kiránduláshoz.

Értékelés, közéleti tevékenység		7
A téma iránti érdeklődés		AULA
A sőr és a feledésváros		8
A székelyek		ZENETEREM
A nagy tervelési tervelés		5
Székelyország		6

Az utazás

Csütörtökön nagyon korán, reggel 4 órakor indultunk el Erdélybe. A korai ébredés és a hosszú út mindenki számára fárasztó volt ugyan, de végig jó hangulatban telt. Aradra érve találkoztunk az idegenvezetőnkkel, Balla Júliával, aki az egész utazásunk során kalauzolt bennünket.

Aradon megnéztük az aradi tizenhárom vértanú emlékére állított obelixet. Az emlékművet megkoszorúztuk, majd körbejárva elolvastuk az aradi vértanúk neveit.

Arad, az aradi tizenhárom vitéz emlékműve

Ezután Vajdahunyadra utaztunk, ahol a híres Hunyadi-várat látogattuk meg. A vár hat évszázad történelmének emlékét őrzi és hirdeti, nemcsak a Hunyadiakét, hanem erdélyi fejedelmek és több hányatott sorsú családét is. Ez a vár szolgált mintául a sokak számára ismert, az 1896-os millenniumi ünnepségek részeként a Városligetben épült Vajdahunyadvár megmintázására. Habár a gyönyörű épület felújítás alatt állt, több terem is látogatható volt. A falak között bepillantottunk a középkori élet és a fejedelmi udvartartás mindennapjaiba is.

Vajdahunyad, Vajdahunyadvár

A következő megállónk Gyulafehérvár volt. Ez a város nagyon régen, még 1009-ben lett az erdélyi püspökök otthona, később pedig az erdélyi fejedelmek székhelye. A 18. században a Bethlen Gábor által építtetett várat a Habsburgok felújították, így a szabadságharcok alatt is fontos védelmi hely volt az uralkodóháznak. Később, 1918. december 1-jén itt döntöttek arról, hogy Erdély Romániához tartozzon, ezért a románoknak is nagyon sokat jelent ez a város. A

20. században sokat változott a város kinézete és az itt lakók nemzetiségi összetétele is, de az 1990-es évektől szerencsére mindent szépen felújítottak, így most újra csodásan néz ki a történelmi központ. Itt megnéztük a várat, és a Szent István által alapított érseki székesegyházat. Idegenvezetőnk felhívta a figyelmünket a különleges építészeti megoldásokra és a reneszánsz freskóra a falakon belül. Belépve megtaláltuk a Hunyadiak, Fráter György, Izabella királyné és János Zsigmond első erdélyi fejedelem síremlékét is. A várban az embernagyságú köztéri szobrok között sétáltunk és fotózkodtunk.

Gyulafehérvár, Szent István székesegyház

A következő megálló Nagyenyed volt, ahol meglátogattuk és megkoszorúztuk a várfal tövében azt a kis kőtáblát, amely a város egyik legfájdalmasabb, az 1849 januárjában történt történelmi tragédiájára hívja fel a figyelmet. Az 1848–49-es szabadságharc idején Erdélyben is súlyos harcok dúltak. Mivel a magyar férfiak éppen a csatatereken harcoltak, a város védtelen maradt. Egy januári éjszakán a nacionalizmustól feltüzelt mócok (románok) a városra törtek, és szörnyű pusztítást vittek véghez az itt maradt magyar lakosság, főleg az idősek, nők és gyerekek körében. A támadásokban közel ezer ember vesztette életét, akiket a tábla közelében kialakított

tömegsírokba temettek el a túlélők. Ez az emlékhely emlékeztet bennünket arra, hogy milyen drámai következményekkel jár, ha a békés egymás mellett élést a kirekesztő, szélsőséges eszmék váltják fel, és a közösségeket egymás ellen hangolják.

Utána meglátogattuk azt a kollégiumot, amelyet Erdély első egyetemeként 1622-ben alapított Bethlen Gábor Gyulafehérváron, amit aztán az 1658-as török-tatár dúlást követően 1662-ben I. Apafi Mihály fejedelem áthelyeztetett Nagyenyedre. Ebben az iskolában a gyerekek magyarul tanulhatnak. Az iskola belső udvarában még mindig ott áll a Jókai Mór regényéből ismert nagyenyedi két fűzfa.

A nap végén Torockóra utaztunk, ahol elfoglaltuk szállásunkat. Torockó Erdély legszebbnek tartott települése. A faluban több nemzetiség lakott együtt békében: magyarok, szászok, románok, cigányok. Mindenki megtalálta a helyét és boldogulását ezen a településen, tudtuk meg másnap a tájház megtekintése után. Megismerkedtünk a vashányászat eszközeivel és fázisaival, termékeivel. Megcsodáltuk a különleges torockói népviseletet, a ráncos csizmát és gyönyörű torockói hímzsmintákat. Ezt követően sétáltunk a faluban, a mesébe illő házak között, majd fotózkodtunk a Székelykő előtt és nehéz szívvel, de búcsút intettünk a falunak.

Torockó, Székelykő

Torockó, Néprajzi Múzeum

A második nap következő megállója igazán izgalmas élményeket tartogatott számunkra. A tordai hasadék Erdély egyik leglátványosabb természeti kincse. A Torockói-hegység északi részén található szurdok lenyűgöző látványt nyújtott: a hatalmasra nőtt, kettéhasadt sziklafalak között vezető túraútvonal igazi kaland volt számunkra. A hasadékban vezető ösvény szikláin – a kritikus helyeken – sodronykötél segítségével keltünk át. A sokszor nedves, csúszós sziklákon óvatosan, körültekintően közlekedtünk. A legnagyobb élménynek a függőhidakon való átkelés volt, ami igazán különleges élménynek bizonyult.

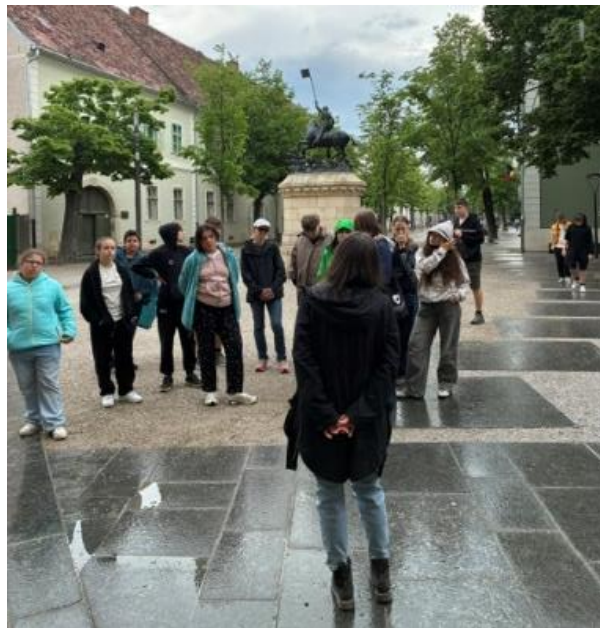
Utunk ezután Tordára, a Sóbányába vezetett. A só ősidők óta kincsnek számított, valamikor egy grammja egy gramm arany árával volt egyenlő, mivel nagyon ritka volt és nagyon nehéz volt a kitermelése. A hatalmas sóbányát körbejárva, megnézhattük, milyen módszerekkel termelték ki a sót régen, és hogyan tudták azt a felszínre szállítani. Ma a bánya turisztikai célpontnak számít, így mi is kihasználtuk ezt a lehetőséget, a bánya legalján található tóban a legbátrabbak kipróbálták a csónakázást.

Tordai sóbánya

Kirándulásunkat Kolozsváron folytattuk, ahol az eső sem tántorított el minket, hogy városnéző sétát tegyünk. Nem bántuk meg!

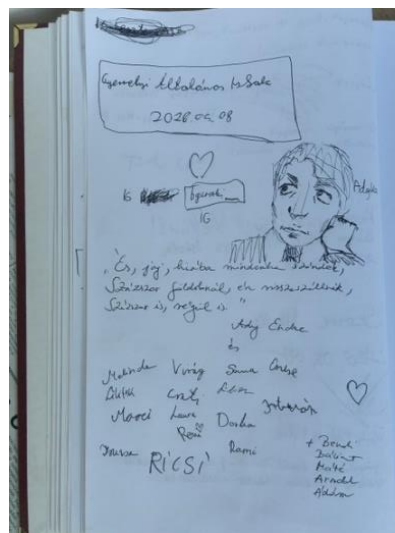
A „kincses város”-ról írta Kós Károly: *„Senki soha hivatalosan tán ki nem mondotta a száján, és semmi hivatalos írás ki nem hirdette, de Kolozsvár Erdély fővárosa száz és száz évek óta a mai napig.”* A város a mai napig megfelel ennek a kijelentésnek, hosszú sétánk alatt megbizonyosodtunk erről. Megálltunk a Farkas utcai református templom előtt, megnéztük az előtte álló Szent György szobrot, elhaladtunk a Bolyai egyetem előtt, így érkeztünk meg a város főterére. Míg a csapat egyik fele megpihent, a bevállalósabbak segítettek a kolozsvári egyetemistáknak egy közös tánc, flashmob elkészítésében. A város legfőbb látványossága Fadrusz János monumentális Mátyás-szobra. Az idegenvezetőnk magyarázata után már mi is más szemmel tekintettünk erre az alkotásra, felfedezve azokat a rejtett részleteket, amelyek különben fel sem tűntek volna. Ezt követően a Szent Mihály templomot látogattuk meg, majd megnéztük Mátyás király szülőházát, és Bocskai Istvánét is, aki a szemben lévő házban született.

Kolozsvár

Este elfoglaltuk szállásunkat Magyarfenesen, ahonnan másnap korán indultunk a kirándulásunk utolsó napjára. Ez a nap is felejthetetlen élményeket tartogatott számunkra. Ezen a napon a főszereplők a költők voltak. Először Érmindszentre érkeztünk, ahol Ady Endre szülőházát és „a mi kis kúriánkat” látogattuk meg. Megbizonyosodtunk arról, hogy a legjelentéktelenebbnek tűnő település, a legkisebb falu is rejthet csodákat. Utána Zilahon tettünk egy sétát a főtéren. Megnéztük hová járt gimnáziumba a híres költő, aki maga is úgy nyilatkozott, hogy élete meghatározó helyszíne volt ez az iskola. Természetesen nem hagyhattuk ki a fotózkodást sem a főtéren, magával a költővel. Megnéztük Fadrusz János másik monumentális szobrát, amelynek témája a reformkor egyik fontos mérföldkövéhez kapcsolódik: amikor Wesselényi

báró elsőként a főurak közül, a saját birtokain felszabadítja a jobbágyokat. Ezzel az önzetlen lépéssel ösztönözve őket a reformok elfogadására, utat nyitva Magyarország fejlődése előtt.

Érindszent, Ady Endre szülőháza és a „mi kis kúriánk”.

Zilah, főtér

A kirándulásunk utolsó állomása Nagykároly volt. Ez a város a Károlyi család birtokainak központja, a családtagok közül a legismertebb talán Károlyi Sándor. Ő volt az, aki Pálffy Jánossal együtt, itt, a nagykárolyi várban kezdte meg 1711-ben, a Rákóczi szabadságharcot lezáró béke tárgyalását. A Károlyi kastély megtekintése igazi kulturális élmény volt. A díszes termek falai között sétálva nemcsak az építészet remekműveit csodálhattuk meg, hanem meglevenedett előttünk a történelem is. Olvasóterem és könyvtárszoba, étkező porcelánokkal, ezüst étkészlettel, bálterem igazi velencei tükörrel, urak és hölgyek szobája, zeneterem várt ránk. A kastély helyet adott egy vadászkiállításnak is, ahol a lekülönbözőbb ritka állatok preparátumait nézhettük meg.

Nagykároly, Károlyi kastély

A kirándulás utolsó helyszíne Petőfi és Szendrey Júlia történetének kiindulópontja volt. Az Aranyszarvas fogadóhoz sétáltunk, ahol a pesti, március 15-i eseményeknek főszereplői először találkoztak és szerettek egymásba.

Nagykároly, az Aranyszarvas fogadó előtt

Ezt követően elbúcsúztunk az idegenvezetőnktől és hazafelé indultunk. Hosszú és fárasztó út várt ránk ismét.

A három napon felejthetetlen élményekkel gazdagodtunk, elfáradtunk, de minden perce megérte! Köszönjük tanárainknak, Gellért Melindának és Tirpákné Varga Zsuzsannának, hogy megszervezték az utazást, elkísértek bennünket és vigyáztak ránk az úton.

